

KESTÄVÄ KIVITALO -PALKINTO KATAJANOKAN MASTOKADUN KORTTELILLE

Jyrki Tasa, arkkitehti SAFA, Arkkitehdit NRT Oy
Jukka Ukko, rakennusinsinööri, Insinööritoimisto
Ylimäki & Tinkanen Oy
Sirkka Saarinen, toimittaja

1

1
Asemapiirros.

2, 3, 4
Svingi ja Stanssi ovat viisikerroksisia, kolmiportaisia kerrostaloja, jotka on liitetty toisiinsa rakennuksia yhdistävällä katoksella. Purjemaisten punatiilisten kerrostalojen väliin jää suojaisa kaupunkikeidas.

Kestävä Kivitalo -yhtymä on myöntänyt tämän vuoden Kestävä Kivitalo -palkinnon Helsingin Katajanokalla sijaitsevalle Mastokadun korttelille. Vuosittain jaettavan Kestävä Kivitalo -palkinnon tarkoituksena on edistää hyvää ja kestävää kivirakentamista. Palkinto myönnetään henkilöille, jotka ovat osallistuneet laadukkaasti tiilestä ja betonista paikallarakennettujen rakennusten toteutukseen. Vuoden 2007 Kestävä Kivitalo palkinnon jaettiin arkkitehti- ja rakennesuunnittelijoille sekä pääurakoitsijalle. Asunto-osakeyhtiöiden Helsingin Svingi ja Stanssi muodostaman korttelin on suunnitellut arkkitehti, professori Jyrki Tasa työryhmineen. Talot on rakentanut YIT Oyj ja rakennesuunnittelusta on vastannut Insinööritoimisto Ylimäki & Tinkanen Oy.

KUTSUKILPAILUN TULOS

Mastokadun korttelin toteutus perustuu vuonna 2004 järjestettyyn kutsukilpailuun. Kortteli valmistui kokonaisuudessaan helmikuussa 2007. Kilpailun lähtökohtana oli asemakaava, joka määritteli korttelin keskeiset ratkaisut. Näitä olivat mm. umpikortteli-periaate, Kruunuvuorenkadun jatkaminen pihatilana läpi korttelin, sisäänvedetty kattokerros ja punatiili julkisivujen päämateriaalina.

Kilpailuehdotuksessa katutilasta kehitettiin leikkikatu, jonka katuluonnetta tuotiin esille mm. valaisinpylväillä. Suuri katos ja kattokerroksen katokset nivottiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Kattokerroksen sisäänvedetyistä julkisivuista tehtiin iloinen värikäät. Erkkereitä sommiteltiin vapaasti erityisesti kaarevan Kanavakadun varrelle. Pihan valoisuutta ja raikkautta tavoiteltiin valkoisilla julkisivuilla.

Pitkät näkymät ja suuret ikkunat luovat asuntoihin ilmavan ja valoisan tunnelman. Erkkereiden avulla näköalat saadaan hyödynnettyä erityisen hyvin. Kattokerroksessa olohuoneiden katot nousevat vinoina muita korkeammalle.

Pysäköinti sijaitsee pihan alla. Autopaikkoja on 89 kpl. Korttelissa on rakennusoikeutta yhteensä 13 000 k-m². Asuntoja korttelissa on yhteensä 147 kpl. Niiden koko vaihtelee välillä 37 – 190 m².

ENNAKKOLUULOTON OTE

Kestävä Kivitalo -palkintoperusteiden mukaan arvo paikalle Katajanokan rantaan ja lähelle laivaterminaalia nousee asuntokorttelin arkkitehtuurissa on ennakkoluuloton ja uudentyypinen ote. Kortteli täydentää modernilla tavalla Katajanokan ympäristöä, ja talojen suunnittelussa on ajateltu pitkää elinkaarta.

2 "Kun tehdään urbaania kaupunkiasumista arvo

5
Pohjapiirros.

6
6h + k + s; 190 m²; 5. krs

7
Leikkaus.

8, 9
Katos yhdistää korttelin rakennukset.

10
Perustusleikkaus.

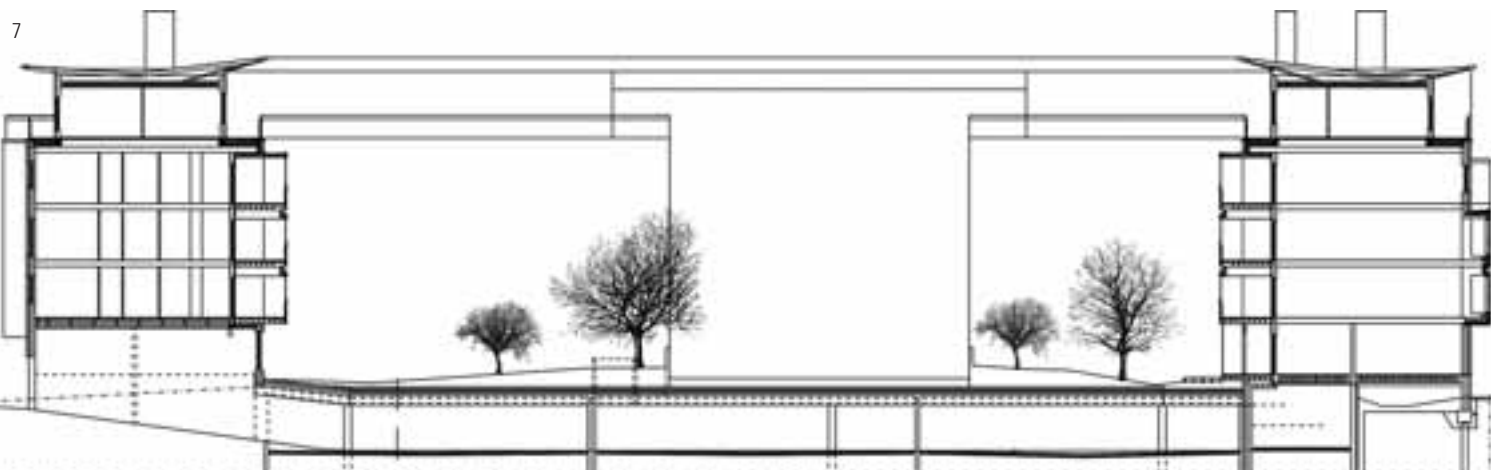

5

6

8
Tuomas Pietinen

7

9

Juha Karilainen

alueelle, asuntojen on oltava korkeatasoisia, edustavia, kestäviä ja toimivia. Paikallarakentaen saadaan laadukas lopputulos”, Jyrki Tasa luonnehtii.

Svingi ja Stanssi ovat viisikerroksisia, kolmiportaisia kerrostaloja, jotka on liitetty toisiinsa rakennuksia yhdistävällä katoksella. Purjemaisten punatiilisten kerrostalojen väliin jää suojaisa kaupunki-keidas, josta avautuvat näkymät merelle ja Uspenskin katedraalille.

SVINGIN JA STANSSIN RAKENNEJÄRJESTELMÄ

Rakennusten runko edustaa melko yleistä tämän päivän asuinkerrostaloissa käytettyä rakennustekniikkaa. Kantavat seinät ovat teräsbetonielementtejä ja välipohjat paikalla valettuja, mitä voidaan ääneneristykseen kannalta pitää hyvänä ratkaisuna. Julkisivujen materiaalina käytettiin ulkokehällä poltettua tiiltä ja sisäpihan puolella kalkkihiekkakiveä. Aukkojen ylitykset tehtiin muuratuissa julkisivuissa esijännitetyillä kaarevilla tiilipalkeilla.

Perustukset ovat kallionvaraisia ja osittain käytettiin lyöntipaalutusta.

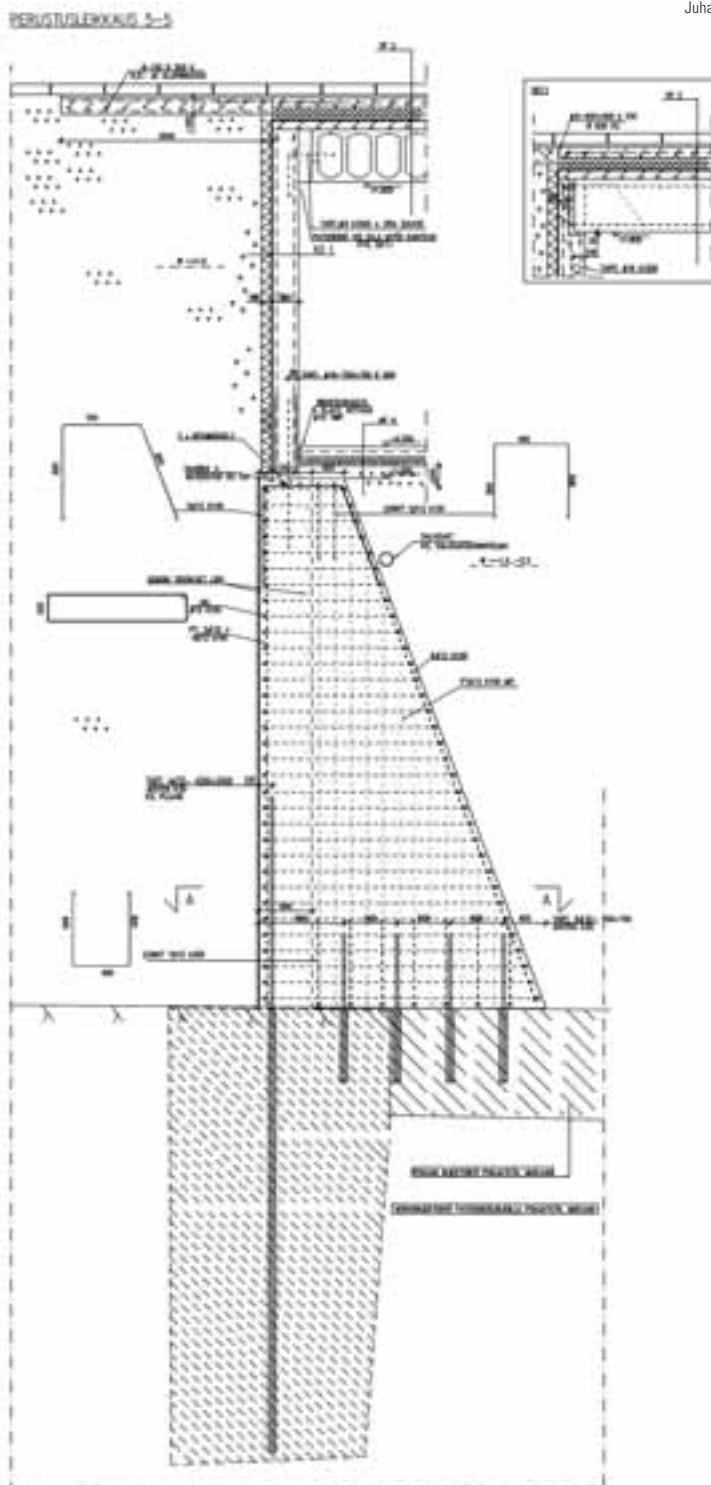
Rakennuksen runkorakenteista pyrittiin tekemään yksinkertaisia ja helposti toteutettavia. Tavoite on keskeinen osa rakennesuunnittelijan työtä, mutta tuon tavoitteen saavuttaminen ei läheskään aina onnistu ilman merkittävää lisäpanostusta rakennesuunnitteluun, kun lähtökohdiana on kutsukilpailun voittanut arkkitehtisuunnitelma. Tällaista lisäpanostusta tarvittiin myös tässä kohteessa ja tavoitteeseen myös päästiin.

MEREN LÄHEISYYS HUOMIOON

Sijainnista johtuen rakennuksilla oli monia erityispiirteitä, kuten

- meren läheisyys, jonka seurauksena rakennuksen kellarin rakenteiden ja vedeneristysten suunnittelussa tuli ottaa huomioon odotettavissa oleva meriveden pinnan pitkäaikainen nousu ja lisääntyvistä tuulista aiheutuvat korkeammat tulvahuiput.
- rakennus sijaitsee paikalla, joka on avoin etelästä tuleville koville tuulille. Odotettavissa olevat kovat tuulet otettiin huomioon stabiiliteetin mitoituksessa valitsemalla tuulen nopeuspaineeksi ns. avomerin arvo. Rakennuksia yhdistävästä suuresta teräskatoksesta tehtiin

10

Insinööritoimisto Ylirätki & Tinkkanen

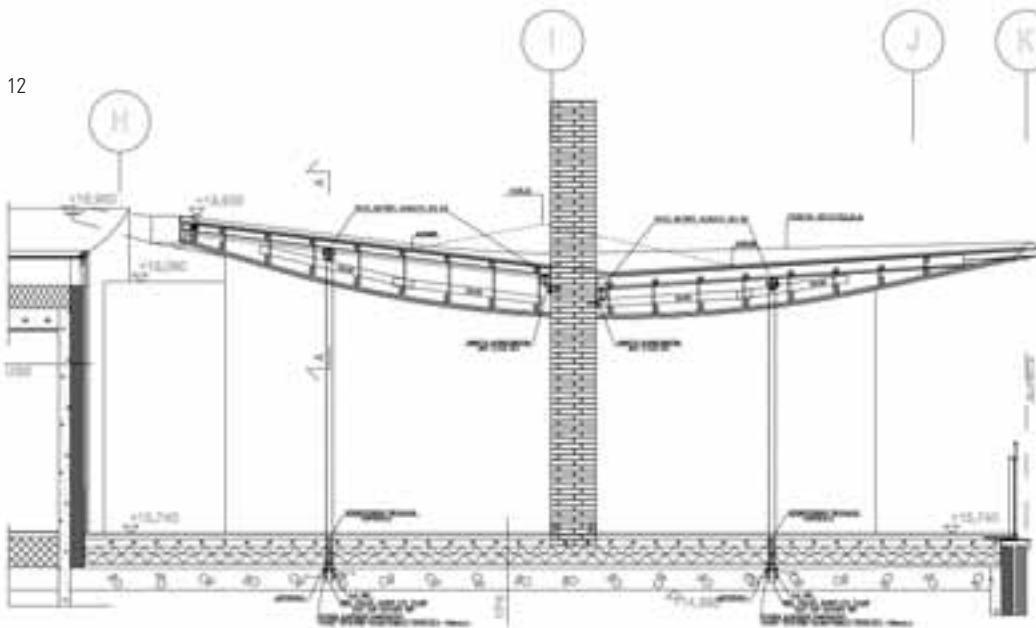

11

3D-MAALLI KATAJANOKAN MASTOKADUN RAKENNUKSIKSI

Jussi Kalliopuska

12

11, 15
Kattokerroksen sisäänvedetyistä julkisivuista tehtiin iloisen värikkäät. Kattokerroksessa olohuoneiden katot nousivat vinoina muita korkeammalle.

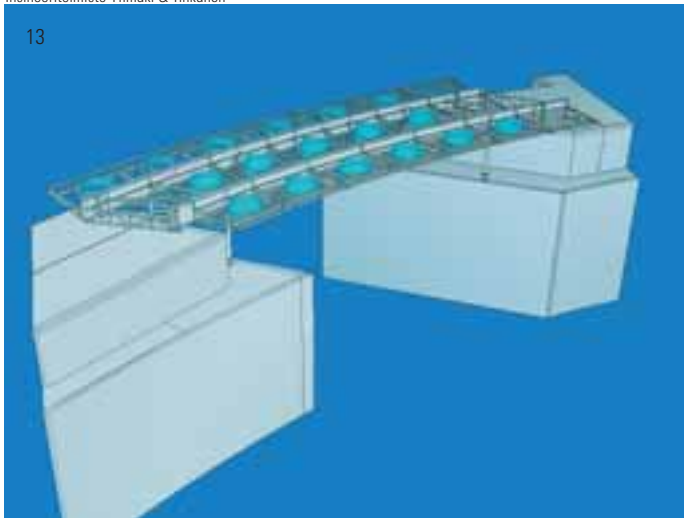
12
Yläpohjajaleikkaus.

13
3D-malli Katajanokan Mastokadun rakennuksista.

14
Suuri katos ja kattokerroksen katokset nivottiin yhdeksi kokonaisuudeksi.

Insinööri-toimisto Ylimäki & Tinkanen

13

Insinööri-toimisto Ylimäki & Tinkanen

Tuomas Pietinen

ASUNTO OY HELSINGIN SVINGI JA ASUNTO OY HELSINGIN STANSSI

Rakennuttaja:

YIT Rakennus Oy:
Ilkka Tiensuu, Mari Uittamo

Arkkitehtisuunnittelu:

Arkkitehdit NRT Oy:
Jyrki Tasa, arkkitehti SAFA
pääsuunnittelijat :
Anne Kleemola, arkkitehti SAFA
(As Oy Helsingin Stanssi),
Pirjo Soininen, arkkitehti SAFA
(As Oy Helsingin Svingi),
Selina Anttinen, arkkitehti SAFA,
Jussi Kalliopuska, arkkitehti SAFA,
Teemu Tuomi, arkkitehti SAFA

Rakennesuunnittelu:

Insinööritoimisto Ylimäki&Tinkanen Oy:
Jukka Ukko, Pekka Länsimies

LVIA-suunnittelu:

Insinööritoimisto Reijo Patronen Oy:
Reijo Patronen, Kari Koskinen

Sähkösuunnittelu:

Elbox Oy : Jorma Jylhä

Pihasuunnittelu:

Maisema-arkkitehti Petri Eurasto

Valvoja: PP-Valvonta Oy: Pekka Pukero

Päärakojitsija:

YIT Rakennus Oy:
vastaavat mestarit:
Mika Kosonen, Anssi Yli-Hakala,
työpäällikkö: Birger Fagerström

20 Insinööritoimisto Ylimäki & Tinkanen

21

Maritta Koivisto

**ENDURING STONE HOUSE 2007 AWARD:
MASTOKATU STREET BLOCK IN KATAJANOKKA**

The Enduring Stone House 2007 Award has been granted to the Mastokatu Street block in the Katajanokka area of Helsinki.

The implementation of the Mastokatu Street block is based on an invitational competition organised in 2004. The last structures in the block were completed in February 2007. The starting point in the competition was the town plan, which defined the key solutions for the block, such as the enclosed block principle, the continuation of Kruunuvuorenkatu Street as courtyard space through the block, the recessed top floor, and redbrick as the primary façade material.

In the winning entry the street space was developed into a playground street, with the street character emphasised by means of e.g. light poles. The large canopy and the top floor canopies were adapted into a single entity. The recessed façades of the top floor were implemented in bright colours, and baywindows were designed freely, particularly along the curving Kanavakatu Street. The lightness and freshness of courtyards were emphasised by white façades.

Long views and large windows give the apartments an airy and light atmosphere. Baywindows, in particular, maximise the advantages of the views. The roofs of the living rooms rise diagonally above other roofs in the top floor apartments.

A parking garage for 89 cars is provided under the courtyard. The total permitted building area in the block is 13 000 floor square metres. There are 147 apartments in the block, varying in size from 37 m² to 190 m².

The two buildings on Mastokatu Street, Svingi and Stanssi, are five-storey, three-staircase apartment buildings connected by a canopy between them. The sheltered urban oasis between the sail-like redbrick apartment buildings provides views to the sea and to Uspenski Cathedral.

The load-bearing walls of the buildings are precast reinforced concrete units, while intermediate floors were cast on the site, which in terms of sound insulation is a good solution. The façades on the outer perimeter are made of burnt brick, and on the side of the internal courtyard of lime sandstone. Openings in built façades were crossed with prestressed, arched brick beams.

The frame structures of the building were designed as simple and easy to implement as possible. This is an essential objective for every structural designer, but when the starting point is the winning entry in an architectural competition, the achievement of the objective often requires a significant amount of additional structural design efforts. This was the case also in this project, but the objective was achieved in the end.

17 Mastokadun korttelissa on julkisivuissa käytetty Wienerbergerin Terca-punatiiltä, Fescon Oy:n muurauslaastia ja maxit Oy:n Kahi-harkkomuurausta. Kaarevan seinän muuraus on ollut haasteellista.

18 Asuntojen sisätilat ovat valoisat.

19 Arkkitehtitoimisto NRT Oy: (vas.) Jyrki Tasa, Jussi Kallio-puska, Pirjo Soininen, Eeva-Liisa Elo-Lehtinen, Selina Anttinen, Anne Kleemola sekä YIT:n Mika Kosonen.

20 Välipohjat ovat paikalla valettuja, mitä voidaan ääneneristykseen kannalta pitää hyvänä ratkaisuna.

21 Kellarin tilat ja koko korttelin autopaikoitus on sijoitettu tasolle noin -0.56 – 0.85, mikä on selvästi meren pintaa alempana.

22 Pihatytöt valmistuvat kesäksi Mastokadun korttelissa.

Maritta Koivisto

22

